GIẢI PHÁP TÁC ĐỘNG TÍCH CỰC ĐẾN PHỤ HUYNH VÀ CÁC LỰC LƯỢNG GIÁO DỤC KHÁC ĐỂ GÓP PHẦN NÂNG CAO HIỆU QUẢ CÔNG TÁC HƯỚNG NGHIỆP THÔNG QUA HÌNH THỨC TRUYỀN THÔNG

NGUYỄN NGOC TÀI*, ĐÀO THI VÂN ANH**

TÓM TẮT

Để thực hiện tốt công tác hướng nghiệp cho học sinh (HS) thông qua hình thức truyền thông thì cần có những giải pháp tác động tích cực đến phụ huynh và các lực lượng giáo dục. Bài viết trình bày một số giải pháp quan trọng trong công tác hướng nghiệp, đó là tổ chức tọa đàm, tuyên truyền các chuyên đề hướng nghiệp cho HS và phụ huynh thông qua những phương tiện thông tin đại chúng.

Từ khóa: giáo dục hướng nghiệp, truyền thông, tọa đàm.

ABSTRACT

Solutions to active interactions with parents and other educational forces in order to enhance the effectiveness of career orientation through the media

In order to provide good career orientation for students through the media, it is necessary to have positive interactions with parents and educational forces. The article presents some important solutions in career orientation including seminars to inform students and parents of orientation topics through means of media.

Keywords: vocational education, media, seminar.

1. Đặt vấn đề

Đổi mới công tác hướng nghiệp cho HS trung học là một nội dung quan trọng và có tính cấp thiết trong quá trình đổi mới giáo dục phổ thông. Công tác hướng nghiệp đã và đang được tiến hành cả trong lẫn ngoài nhà trường. Tuy nhiên, để đạt được hiệu quả tốt hơn, cần có những giải pháp, sự thay đổi về hình thức giáo dục và tuyên truyền để tác động tích cực đến các đối tượng của tuyên truyền hướng nghiệp, không chỉ là HS, mà còn cả phụ huynh và các lực lượng giáo dục khác trong xã hôi.

Hiện nay, HS chọn nghề thường là

dựa trên các yếu tố chủ quan như tự đánh giá khả năng, năng lực cá nhân của bản thân, kết hợp với những sở thích, ước mơ, nguyện vọng và các yếu tố khách quan là sự tác động của gia đình, nhà trường, bạn bè, các nhà tư vấn và các phương tiện truyền thông. Trong thực tế, HS khó có thể giải quyết một cách chính xác vấn đề chọn nghề của mình và các yếu tố khách quan có ảnh hưởng rất lớn đến vấn đề chọn nghề của HS.

Gia đình giữ vai trò quan trọng trong vấn đề hướng nghiệp, tuy nhiên, gia đình cũng bị tác động bởi môi trường: điều kiện kinh tế - xã hội, phương tiện

^{*}TS, Trường Đại học Sư phạm TPHCM; Email: ngoctai@ier.edu.vn

^{**}ThS, Trường Đại học Sư phạm TPHCM

truyền thông. Thường thì cả phụ huynh và HS đều lựa chọn ngành nghề một cách cảm tính: chọn theo ý thích, theo năng lực học tập mà không biết rằng lựa chọn nghề nghiệp là một quá trình, đòi hỏi phải yêu nghề, hiểu nghề và đặc biệt, phải phù hợp với đặc điểm cá nhân của mỗi người.

Ngày nay, phương tiện truyền thông cũng tham gia tích cực trong định hướng chon nghề, đánh giá xu hướng nghề nghiệp của xã hội trong hoàn cảnh phát triển kinh tế - xã hội của đất nước. Mỗi thay đổi đều được các kênh thông tin cập nhật thường xuyên. Các phương tiện truyền thông mang tính gián tiếp nhưng lại có sức mạnh to lớn. Tuy nhiên, mức đô ảnh hưởng trong xã hôi lai không đồng đều: Tùy thuộc vào điều kiện kinh tế của từng vùng, các thanh niên ở thành phố có điều kiện tiếp cận với thông tin hơn, nên lợi thế chon nghề của họ thường lớn hơn. Truyền thanh và truyền hình là hai phương tiên thông tin phổ biến với người dân, việc tận dụng lợi thế của các phương tiện trên trong công tác hướng nghiệp sẽ mang lại hiệu quả thiết thực.

Trong công tác hướng nghiệp có hai nhiệm vụ rất quan trọng, đó là:

- Thực hiện chương trình tọa đàm với phụ huynh về công tác hướng nghiệp cho HS trung học tại trường trung học;
- Thực hiện chương trình truyền thông "Giáo dục hướng nghiệp" trên Đài Phát thanh và Truyền hình các tỉnh vùng Đồng bằng sông Cửu Long để góp phần nâng cao hiệu quả công tác hướng nghiệp.

2. Nội dung

2.1. Thực hiện chương trình tọa đàm với phụ huynh về công tác hướng nghiệp cho HS trung học tại trường trung học

2.1.1. Muc tiêu

- Cung cấp cho phụ huynh thực trạng việc định hướng chọn nghề của HS cả nước nói chung và vùng Đồng bằng sông Cửu Long nói riêng về đặc điểm ngành nghề phù hợp với sự phát triển của vùng Đồng bằng sông Cửu Long.
- Phụ huynh nắm được một số đặc điểm tâm sinh lí của HS.
- Phụ huynh được trải nghiệm như một nhà tư vấn hướng nghiệp cho chính con cái của mình với những kĩ năng giao tiếp cần thiết.
- 2.1.2. Thiết kế một số buổi tọa đàm với phu huynh

Tọa đàm 1. Đặc điểm ngành nghề phù hợp với sự phát triển kinh tế - xã hội của vùng Đồng bằng sông Cửu Long

Muc tiêu:

- Phụ huynh có kiến thức nhất định về đặc điểm ngành nghề phù hợp với sự phát triển kinh tế xã hội của vùng Đồng bằng sông Cửu Long.
- Thông tin cho phụ huynh về thực trạng định hướng chọn nghề của HS hiện nay.

Nội dung:

- Cung cấp thông tin cho phụ huynh về các ngành nghề phù hợp với sự phát triển của vùng Đồng bằng sông Cửu Long, được thông tin về nghề nghiệp, thông tin về thị trường tuyển dụng. Các thông tin này được nhà trường cung cấp

và được cập nhật sau mỗi năm học.

- Thực trạng việc định hướng chọn nghề của HS cả nước nói chung và vùng Đồng bằng sông Cửu Long nói riêng những tồn tại của việc định hướng nghề nghiệp hiện nay, như tình trạng: Hầu hết HS THCS đều tham dự kì thi lên THPT, hầu hết HS THPT đều đăng kí thi cao đẳng và đại học. Nhiều phụ huynh và HS chưa có ý thức và khả năng đánh giá thực lực của bản thân HS khi quyết định hướng đi cho tương lai.

Tọa đàm 2. Một số đặc điểm tâm sinh lí của HS các lớp cuối THCS và HS THPT

Mục tiêu: Cung cấp cho phụ huynh một số kiến thức cần thiết về tâm sinh lí lứa tuổi HS để phụ huynh có thể theo dõi diễn biến những thay đổi về bản thân của HS, hiểu và đồng cảm với những nguyện vọng, sở thích cá nhân, biết rõ trình độ học tập, tính cách và khả năng nghề nghiệp của các em...

Nôi dung:

Một số đặc điểm về tâm lí tác động nhiều đến việc chon nghề như sau:

 Tự ý thức: Là một quá trình diễn ra mạnh mẽ, sôi nổi và có tính chất đặc thù.

HS có nhu cầu tìm hiểu và đánh giá những đặc điểm tâm lí của mình theo quan điểm về mục đích cuộc sống và hoài bão của bản thân, các em quan tâm sâu sắc tới đời sống tâm lí, phẩm chất nhân cách và năng lực riêng. HS bắt đầu nhận thức về vị trí của mình trong xã hội, trong tương lai, ý thức rõ ràng hơn về cá tính, về những khác biệt so với những người khác, hiểu rõ những phẩm chất phức tạp, biểu hiện mối quan hệ nhiều mặt của

nhân cách như tinh thần trách nhiệm, lòng tự trọng, tình cảm, nghĩa vụ. Đặc biệt, HS có khuynh hướng độc lập hơn trong việc phân tích và đánh giá bản thân khi lựa chọn nghề nghiệp.

- Khí chất: Là thuộc tính tâm lí phức hợp của cá nhân, biểu hiện cường độ, tiến độ, nhịp độ của các hoạt động tâm lí, thể hiện sắc thái của hành vi, cử chỉ, phong cách giao tiếp của cá nhân.

Trong mối liên quan giữa khí chất và nghề nghiệp, kết quả hoạt động nghề nghiệp của con người bị chi phối bởi các loại hình khí chất. Khí chất có tính bẩm sinh và di truyền với bốn loại: sôi nổi (nóng tính), ưu tư, linh hoạt và điềm tĩnh.

Người sôi nổi, hướng ngoại, có xu hướng xã hội, thích hợp với công việc sôi động, phiêu lưu, mạo hiểm. Người linh hoạt có tính khí dễ chịu nhất, thích hợp với mọi môi trường và thích hợp với môi trường luôn biến đổi, do đó, thích hợp với nhiều nhóm nghề. Người điềm tĩnh, hướng nội, ít giao tiếp, nên thích hợp với nhóm nghề có tính ổn định, trật tự, có kĩ năng, kĩ xảo cố định. Người ưu tư có khả năng làm việc trong môi trường yên tĩnh, ổn định, trong sinh hoạt thường hay chú ý đến những chi tiết nhỏ và là người kín đáo, cẩn trọng trong công việc.

- Hứng thú: Là thái độ đặc biệt của cá nhân đối với một đối tượng nào đó, vừa có ý nghĩa đối với cuộc sống, vừa mang lại một sự thoải mái cho cá nhân trong quá trình hoạt động.

Trong học tập, HS thể hiện hứng thú học tập, có hứng thú HS mới có động lực tiếp thu kiến thức, chăm chỉ, sáng tạo, cố gắng phần đấu đạt thành tích cao.

Còn hứng thú nghề của HS THCS và THPT là hứng thú với nghề mà các em đang hướng tới, đang mong muốn lựa chọn. Hứng thú đối với nghề nghiệp thể hiên thái đô của con người đối với một hoặc một số nghề xác định, biểu hiện thái đô của con người muốn làm quen tìm hiểu những nghề đó, là động lực thúc đẩy cho việc chon nghề và là nguồn gốc cơ bản của lòng yêu nghề, niềm vui nghề nghiệp. Đối với HS trung học, đặc biệt, với những em sắp tốt nghiệp, lựa chọn nghề nghiệp là một quyết định quan trọng không chỉ với bản thân các em mà cả gia đình và xã hội. Vì vậy, việc xây dựng một kế hoach về tương lai được phát triển trên cơ sở hứng thú sẽ có tác dụng tích cực trong quá trình học nghề và hành nghề sau này.

- Năng lực: Năng lực là tập hợp những thuộc tính tâm lí phù hợp với yêu cầu một loại hoạt động và đảm bảo cho hoat đông đat kết quả cao.

Trong tâm lí hoc, năng lực được chia thành nhiều loại khác nhau. Những năng lực đảm bảo thành công cho hoạt động học tập được gọi là những năng lực học tập, còn những năng lực đảm bảo thành công cho một hoạt động nghề nghiệp được gọi là những năng lực nghề nghiệp. Như vậy, có thể nói có bao nhiêu loai hình nghề nghiệp thì có bấy nhiêu loai năng lưc nghề nghiệp. Do giữa một số nghề có những yếu tố chung, nên một số năng lực có thể là chung cho một số nghề. Các năng lực được chia thành hai nhóm lớn: những năng lực chung và những năng lực riêng. Những năng lực được gọi là chung khi bao hàm một sự cố gắng nỗ lực về trí tuệ và nhờ nó, có thể thực hiện thành công nhiều hoạt động khác nhau. Các năng lực riêng cần thiết cho những lĩnh vực hoạt động chuyên biệt như kĩ thuật, nghệ thuật, chuyên ngành về các môn khoa học...

Tọa đàm 3. Phụ huynh với việc định hướng nghề nghiệp cho con cái

Mục tiêu: Phụ huynh được cung cấp kiến thức về công tác định hướng nghề nghiệp cho HS, đóng vai trò như một nhà tư vấn hướng nghiệp với con cái.

Nội dung:

Phụ huynh tham gia định hướng nghề nghiệp cho con, tìm hiểu về ngành nghề, truyền cảm hứng nghề nghiệp cho các em từ sự trải nghiệm bản thân.

Phụ huynh kết hợp sự hiểu biết của mình về khả năng, sở thích của con cái với điều kiện của gia đình để hướng các em chọn ngành nghề cho tương lai.

Giai đoạn cuối cấp THCS, phụ huynh bắt đầu hướng HS tới nhu cầu chọn lựa các môn học định hướng cho nghề nghiệp tương lai, cho các em suy nghĩ về việc chọn môn học, ngành học phù hợp và có ý nghĩa cho tương lai.

Giai đoạn vào trường THPT, xu hướng chọn lựa ngành nghề mang tính cấp thiết hơn, nghĩa là bắt đầu cần nghiêm túc chọn một ngành nghề. Thời điểm này, vai trò của phụ huynh là đặc biệt quan trọng, vì HS thường chịu sự tác động khá lớn của nhiều yếu tố bên ngoài khác như bạn bè và xã hội...

Một số nội dung chính:

- Giúp HS tìm hiểu nghề trong xã hội (đặc biệt là các nghề phổ biến tại địa phương). Từ sự làm quen này, cùng con

cái trả lời câu hỏi: Trong giai đoạn hiện nay, những nghề nào đang cần phát triển nhất?; Thái độ đối với nghề như thế nào là đúng?; Những điều kiện để được học nghề mà mình có ý định chọn?.

- Cùng HS tìm hiểu về đặc điểm tâm sinh lí bản thân, năng lực, hứng thú với ngành nghề và những yêu cầu tâm sinh lí mà nghề đặt ra, đồng thời xem xét trong điều kiện kinh tế của gia đình để quyết định hướng đi trong tương lai.
- Phụ huynh giáo dục cho HS những phẩm chất khi trở thành người lao động: Thái độ yêu quý ngành nghề, ý thức tôn trọng người lao động thuộc các ngành nghề khác nhau, ý thức tiết kiệm và bảo vệ của công, tính kiên trì và thói quen lao động từ những công việc của gia đình. Nói chung, phụ huynh cần chuẩn bị cho HS tâm thế và kĩ năng sẵn sàng đi vào cuộc sống, tự tạo việc làm ở gia đình và sau này có thể tham gia lao động ngoài xã hôi.

Tọa đàm 4. Kĩ năng giao tiếp của phụ huynh với con cái về hướng nghiệp, cách thức quan tâm đến nguyện vọng và khả năng của HS

Mục tiêu:

Cung cấp kĩ năng cơ bản trong giao tiếp với HS về hướng nghiệp.

Nội dung:

- Không áp đặt ý muốn của phụ huynh đối với việc chọn nghề của con.
- Cung cấp cho con những hiểu biết về chọn nghề, trải nghiệm của chính phụ huynh, những điều rút ra từ kinh nghiệm sống và làm việc của cha mẹ.
- Thể hiện mong muốn của phụ huynh về nghề nghiệp nhưng tôn trọng ý

kiến của con cái.

- Dung hòa giữa điều kiện kinh tế của gia đình với chi phí học tập, với khả năng học các bậc học tiếp theo sau khi rời trường trung học.
  - Một số kĩ năng giao tiếp cần có:
    - + Biết lắng nghe, cởi mở;
    - + Thể hiện sự tôn trọng;
    - + Thể hiện sự quan tâm;
- + Lời nói có tính thuyết phục, biết động viên;
  - + Cần sư kiên nhẫn.
- Phụ huynh thể hiện một số cuộc giao tiếp giả định đang trao đổi với con về định hướng tương lai.

2.1.3. Cách thức tiến hành

- Nhà trường mời chuyên gia tư vấn hướng nghiệp theo định kì trong năm học, theo từng chuyên đề tọa đàm.
- Tổ chức tọa đàm vào các ngày họp phụ huynh (thường 3 lần trong một năm học), vào ngày Nhà giáo Việt Nam 20-11...
- Có thể gửi chủ đề tọa đàm cho phụ huynh trước buổi tọa đàm.
- Gửi nội dung diễn biến sau các buổi tọa đàm cho phụ huynh qua sổ liên lạc, qua thư điên tử (email) nếu có.
- Nhà trường và tư vấn viên phản hồi ý kiến của phụ huynh.
- 2.2. Thực hiện chương trình truyền thông "Giáo dục hướng nghiệp" trên Đài Phát thanh Truyền hình các tỉnh vùng Đồng bằng sông Cửu Long để góp phần nâng cao hiệu quả công tác hướng nghiệp

2.2.1. Muc tiêu

Phát huy ưu thế truyền thông của Đài Phát thanh - Truyền hình trong công tác giáo dục hướng nghiệp, thuận lợi

trong việc truyền đạt thông tin rộng rãi đến các gia đình và đông đảo người dân.

Phát huy độ tin cậy và tính thuyết phục cao của các cơ quan truyền thông chính thống đối với người dân.

2.2.2. Một số chuyên đề

Hệ thống truyền thanh và truyền hình các tỉnh, thành phố xây dựng chương trình "Giáo dục hướng nghiệp" với các chuyên mục:

- Tin tức;
- Chuyên đề về giáo dục hướng nghiệp;
  - Chuyên gia tư vấn trả lời;
  - Phóng sự.

Nội dung các chuyên đề như sau:

Chuyên đề 1. Kiến thức tổng quát về địa lí, điều kiện kinh tế - xã hội, nhiệm vụ và nhu cầu ngành nghề cụ thể theo từng địa phương.

Mục tiêu:

Phổ biến rộng rãi cho nhân dân qua phương tiện phát thanh truyền hình đặc điểm về địa lí, điều kiện kinh tế - xã hội, nhu cầu ngành nghề của địa phương.

Nội dung:

- Đặc điểm về địa lí, kinh tế xã hội, kế hoạch, phương hướng phát triển về kinh tế - xã hội của các tỉnh vùng Đồng bằng sông Cửu Long.
- Tình hình nhân lực được đáp ứng ở các ngành nghề, các ngành nghề chủ chốt của địa phương, tỉ lệ thất nghiệp.

Chuyên đề 2. Hệ thống các trường dạy nghề, trung cấp, cao đẳng, đại học, các cơ sở sản xuất, khu công nghiệp và các lĩnh vực lao động đòi hỏi tri thức cao hoặc lao động phổ thông

Mục tiêu:

Thông tin cho người dân về hệ thống các trường dạy nghề, trung cấp, cao đẳng, đại học, các cơ sở sản xuất, khu công nghiệp và các lĩnh vực lao động đòi hỏi tri thức cao hoặc lao động phổ thông.

Nội dung:

Danh mục các trường dạy nghề tại địa phương.

Chuyên đề 3. Truyền thông về vai trò xã hội của hướng nghiệp đối với các tầng lớp dân cư

Mục tiêu:

- Người dân hiểu được công tác hướng nghiệp cho HS là nhiệm vụ chung của xã hội, có trách nhiệm và quan tâm hơn nữa trong định hướng nghề nghiệp cho chính người thân trong gia đình.
- Truyền đạt một số khái niệm mang tính chuyên môn của vai trò xã hội của hướng nghiệp

Nội dung:

- Tuyên truyền về vai trò của gia đình và người dân nói chung trong công tác hướng nghiệp cho HS. Có thể sử dụng nội dung của các tọa đàm giữa phụ huynh và nhà trường, nhà tư vấn, như: "Phụ huynh với việc định hướng nghề nghiệp cho con cái", "Kĩ năng giao tiếp của phụ huynh với con cái về hướng nghiệp, cách thức quan tâm đến nguyện vọng và khả năng của HS".
- Thông tin một số nội dung mang tính chuyên môn của vai trò xã hội của hướng nghiệp.
- + Hướng nghiệp: Khái niệm chung của một trong những lĩnh vực văn hóa xã hội, thực hiện dưới hình thức quan tâm của xã hội và tạo nghề cho HS, thực hiện

2 1

đồng bộ các biện pháp chuyên môn tác động đến con người trong việc tự xác định nghề nghiệp và chọn lựa hình thức tối ưu để có việc làm, có tính đến nhu cầu và năng lực của con người, kết hợp với hoàn cảnh kinh tế - xã hội trong thị trường lao động. Do tình hình các nghề và việc làm hiện nay thường xuyên thay đổi cho nên hoạt động hướng nghiệp không còn giới hạn ở trường phổ thông mà cần thiết mở rộng cho các tầng lớp dân cự khác nhau.

- + Thông tin nghề: Giới thiệu cho các nhóm cư dân khác nhau về những loại hình sản xuất hiện đại, tình hình thị trường lao động, những yêu cầu nhân lực có tay nghề cao của các ngành, về nội dung và triển vọng phát triển của thị trường nghề nghiệp, những cách và điều kiện tiếp cận chúng, những yêu cầu do các nghề đòi hỏi đối với con người, những khả năng tăng cường và tự hoàn thiện trình độ nghề nghiệp trong quá trình hoạt động lao động.
- + Định hướng nghề: Giúp con người tự xác lập nghề nghiệp và đi tới quyết định một cách có ý thức trong việc chọn lựa con đường nghề nghiệp phù hợp với những đặc điểm tâm lí và khả năng của con người cùng với yêu cầu của xã hôi.
- + Tư vấn nghề: Đưa ra những lời khuyên dựa trên cơ sở xem xét mối quan hệ giữa đặc điểm của hoạt động nghề phù hợp với những đặc điểm tâm sinh lí, thể chất, dựa trên cơ sở các kết quả chẩn đoán tâm lí, tâm sinh lí và y tế.
- + Tuyển chọn nghề: Xác định mức độ phù hợp với những đòi hỏi, tiêu chuẩn

cụ thể của nghề.

Nhiệm vụ xã hội cơ bản của hướng nghiệp là tìm một nghề phù hợp nhất với những khả năng của cá nhân và đáp ứng nhu cầu nhân lực cho tất cả các lĩnh vực nghề nghiệp trong xã hội. Cá nhân cần được thông tin đầy đủ về những yêu cầu, những lợi thế và những khó khăn của mỗi một nghề mà người đó đang quan tâm bằng các cách khác nhau: tham quan địa điểm và môi trường lao động nghề nghiệp, nghiên cứu các tài liệu có liên quan tới nghề, tạo cơ hội để làm quen, có thể mô phỏng nghề và dự báo sự thành đạt trong lĩnh vực nghề đó nếu họ chọn.

Chuyên đề 4. Các phóng sự ngắn về các gương điển hình về định hướng nghề nghiệp, người thật việc thật tại địa phương

- Thiết kế các phóng sự về các cá nhân nổi bật trong một số ngành cụ thể ở địa phương, đã có định hướng nghề nghiệp đúng hướng ngay khi vào đời và ngược lại những câu chuyện định hướng không phù hợp với khả năng của bản thân, những hậu quả và những điều chỉnh đúng hướng sau đó.
- Mời một số cá nhân thành đạt tiêu biểu tại địa phương lên hình và lên sóng phát thanh, phát biểu để có tính thuyết phục đối với người dân.

Các chuyên đề khác thích ứng với từng nhiệm vụ của thực tế xã hội và tại mỗi thời điểm cụ thể tùy theo yêu cầu của địa phương do các đài phát thanh và truyền hình các tỉnh xây dựng.

2.2.3. Cách thức tiến hành

- Các buổi phát thanh truyền hình có chuyên mục "giáo dục hướng nghiệp".

 Mỗi buổi phát thanh hoặc truyền hình chỉ nên có thời gian từ 10 - 15 phút để không gây nhàm chán, mất hứng thú cho người nghe.

- Có âm thanh, hình ảnh minh họa sống động.

3. Kết luận

Định hướng nghề nghiệp không thể thiếu vai trò của phụ huynh và người dân trong xã hội, có tác động tích cực đến phụ huynh và các lực lượng giáo dục khác để góp phần nâng cao hiệu quả công tác hướng nghiệp qua các hình thức truyền thông là việc làm cần thiết. Hình thức để phụ huynh được bổ sung kiến thức về giáo dục hướng nghiệp cho HS là qua các buổi tọa đàm, các nhà quản lí giáo dục và nhà trường cần lên chương

trình thường xuyên cho các tọa đàm với phụ huynh trong năm học.

Phát thanh và truyền hình là hai hình thức truyền đạt thông tin có hiệu quả, có sức lan truyền trên diện rông do các gia đình hầu hết đã có truyền hình hoặc đài phát thanh. Các chương trình được phát trên kênh truyền hình hay sóng phát thanh đều có uy tín đối với người dân. Vì vậy, các nhà quản lí giáo dục có thể phát huy lợi thế của các hình thức thông tin trên để cung cấp thông tin về hướng nghiệp cho người dân. Những thay đổi về tình hình phát triển kinh tế - xã hội và các ngành nghề đáp ứng cho sự thay đổi trên cần thiết phải được cập nhật và lên sóng trong các chương trình chuyên về giáo duc hướng nghiệp.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

- 1. Đào Thị Oanh (2003), *Tâm lí học lao động*, Nxb Đại học Quốc gia, Hà Nội.
- 2. Viện Nghiên cứu Giáo dục Trường Đại học Sư phạm TPHCM (2007), Kỉ yếu hội thảo phân luồng.

(Ngày Tòa soạn nhận được bài: 20-4-2015; ngày phản biện đánh giá: 29-6-2015; ngày chấp nhận đăng: 25-8-2015)